ชื่อเรื่อง

ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต การศึกษา 6

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิ จังสถิตย์กุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กัญญ์ชลี จังสถิตย์กุล
อาจารย์บุญมา พรหมสาขา
อาจารย์จีราภรณ์ วิทยาคม
อาจารย์ภัทรา ภมรศิลปธรรม
อาจารย์ขอร สวัสดี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการศึกษา 6 โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-sectional Design) กลุ่มตัวอย่างเลือกมาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มแบบ Random Sampling ได้จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดเลย จากนั้น สุ่มแบบเจาะจงเลือกสถานศึกษาในอำเภอ ขนาดเล็ก กลางและใหญ่ในจังหวัดที่สุ่มได้ โดยแยกสถานศึกษาเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษารวมทั้งสิ้น 87 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาที่สังกัดรัฐบาล 70 แห่ง และสังกัด เอกชน 17 แห่ง ในแต่ละสถานศึกษา ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย 1 คน ผู้สอน ภาษาต่างประเทศภาษาละ 2 คน และผู้เรียนภาษาต่างประเทศภาษาละ 2 คน ยกเว้นสถานศึกษาใน ระดับประถมศึกษาที่ไม่มีการสัมภาษณ์ผู้เรียน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 87 คน ผู้สอน 158 คน และผู้เรียน 140 คน รวมทั้งสิ้น 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ 3 ชุด สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน ในการเก็บข้อมูล คณะผู้วิจัยเดินทางไปยังสถานศึกษา เพื่อทำการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ซึ่งวิเคราะห์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอนคือ การวิเคราะห์ตัวแปรเดียว (Uni-variate Analysis) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และการวิเคราะห์สองตัวแปร (Bivariate Analysis) โดยการวิเคราะห์ตัวตารางไขว้ (Contingency Table) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีการสอนมากที่สุด และมีจำนวนผู้เรียนและผู้สอน สูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ย 1174.5 สำหรับนักเรียนและ 7.9 สำหรับผู้สอน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้หลัก การกำหนดนโยบายการเรียนการสอนกำหนดตามแผนการศึกษาภาคบังคับของ หลักสูตร รับอาจารย์ผู้สอนจากบัญชีส่วนกลาง พัฒนาศักยภาพของผู้สอนโดยการอบรมสัมมนา จัด

นิทรรศการวันปีใหม่และวันคริสต์มาสเป็นกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในด้าน ผู้สอน ส่วนใหญ่เป็นหญิง ในกลุ่มอายุ 40 – 49 ปี มีประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ 1 – 10 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านภาษาต่างประเทศ ผู้สอนในระดับประถมศึกษาร้อยละ 40.0 มีวุฒิการศึกษาที่ไม่ตรงกับวิชาที่สอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้มากคือ การบรรยาย แบบฝึกหัด และการแปลบทเรียน ในขณะที่ใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ การทำโครงงาน และ การศึกษานอกสถานที่ในระดับน้อย ส่วนใหญ่วัดผลการศึกษาโดยใช้การสอบกลางภาคและปลายภาค มีบางส่วนที่ใช้การสังเกตโดยผู้สอน คะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน การสอบบทสนทนา ห้องเรียน และการทำโครงงาน ประกอบการวัดผล ผู้สอนมีความถนัดทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศ มากที่สุด (ร้อยละ 36.8) และต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด (ร้อยละ 30.3) ทางด้านผู้เรียน ส่วนใหญ่เป็นหญิง ผู้ปกครองซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรและรับจ้าง มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บาท ผู้เรียนร้อยละ 56.1 เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่คิดว่าตนมีทักษะการ ฟัง/พูดอยู่ในระดับน้อย และมีทักษะการอ่าน/เขียนในระดับมาก ต้องการปรับปรุงทักษะทางภาษาทุก คิดว่าภาษาต่างประเทศมีความสำคัญในระดับมากและต้องการทำงานในสถานที่ที่มีการใช้ ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้ มี พฤติกรรมการเรียนและการทำงานสม่ำเสมอ แต่มีโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศนอกห้องเรียนน้อย

ในด้านปัญหาการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาคิดว่า การที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝน นอกห้องเรียนเป็นปัญหามากที่สุด รองลงมาคือการที่ผู้สอนในระดับประถมศึกษาสอนไม่ตรงกับ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา การมีผู้สอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ และการที่ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ปัญหาสำคัญสำหรับผู้สอน คือการที่ผู้สอนมีภาระงานมากเกินไปทั้งภาระการสอน และงานอื่นๆ นอกจากนี้คือปัญหาที่ผู้เรียนไม่สนใจเรียนและไม่มีความพร้อม ในขณะที่ผู้เรียนคิดว่าสื่อการสอนที่ไม่ หลากหลายและไม่เพียงพอเป็นปัญหาในการเรียนภาษาต่างประเทศของตน

ผู้วิจัยเสนอว่าควรลดจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้องให้เหลือประมาณไม่เกิน 30 คน เพิ่มขีดความสามารถทางภาษาต่างประเทศและการสอนภาษาต่างประเทศให้กับผู้สอนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันก็ควรหาวิธีที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น

Title:

Profile of Foreign Language Education in Education Region 6, the Northeast of

Thailand

Researchers: Assistant Professor Dr. Sasi Jungsatitkul

Assistant Professor Kanchalee Jungsatitkul

Boonma Brahmasakha

Jiraporn Witayakom

Patra Pamornsilapatham

Khajorn Sawasdee

Abstract

The objectives of this study were to study the conditions and identify problems of foreign language education in Education Region 6 in the Northeast of Thailand. The crosssectional design was adopted for this survey research study. Subjects for the study were obtained via multi-stage random sampling: Khon Kaen and Loei were thus randomly obtained as representatives for the region. Then purposive random sampling was used in obtaining 87 institutions of all levels - primary, secondary, vocational and tertiary levels; in a large, medium, and small districts in the two provinces. Of the 87 institutions, 70 were governmental and 17 private institutions. From each institution the school executive or person appointed by the executive, two teachers and two students for each foreign language were interviewed, except for the primary schools where students were not interviewed. The 385 subjects comprised 87 executives, 158 teachers, and 140 students. Three sets of questionnaires were used by the researchers in interviewing the subjects: one set of questionnaire for each group of subjects. SPSS (Statistic Package for the Social Sciences) was used for two types of data analysis: univariate analysis for numbers, percentages, averages, standard deviations, medians, modes, maximum and minimum values; and bi-variate analysis for cross tabulation of certain data. The findings were as follows.

English with the highest number of teachers and students (a mean of 1174.5 for students and 7.9 for teachers was taught the most among the foreign languages surveyed. The school library was the major source of learning. The policy for foreign language instructions was determined by the curriculum designed for compulsory education by the

Ministry of Education. Teachers were mainly recruited from a list prepared by the Ministry. Seminars were the major means of developing the teachers' potential. Organizing exhibitions on New Year and Christmas was the major extra-curricular support activity for the foreign language education. As regards the teachers, the majority were female in the 40 - 49 year age group with 1 – 10 years of experience teaching a foreign language. Most of the teachers held a Bachelor's degree in foreign language or foreign language teaching except for 40.0 per cent of the teachers in the primary schools who did not have a degree in this field. The classroom activities used the most were lecturing, doing exercises, and translation, while those occasionally used were role play, project work, and study trips. Assessment was based mostly on scores from the mid-term and final exams while there were some teachers who also used scores from class work, speaking tests, class attendance, and project work. The majority of the teachers reported that they were most proficient in the reading skill (36.8%) and wanted to improve their speaking skill the most (30.3%). In relations to the students, the majority of which were female, their parents were farmers and employees who had an average of Baht 10,000 monthly income. 56.1 % of the students started studying English in the primary school. The majority of the students reported that their listening/speaking skill was not very good while their reading/writing skill was quite satisfactory. They wished to improve all of their language skills, realized that foreign languages were extremely important, and wished to work in a place where foreign languages were used. Besides, the majority of the students were satisfied with the learning activities organized by the teachers while they themselves attended classes and regularly handed in their homework. However, they had very little opportunity in practicing the languages outside of class.

Regarding problems in teaching and learning the foreign languages, the school executives suggested that lack of opportunity for out-of-class practice was the most problematic. Less problematic were the fact that the primary school teachers did not have a degree in the field that they taught, the inadequacy of English teachers, and the students' reluctance to express themselves in a foreign language. In the opinion of the teachers, excessive work loads both teaching and non-teaching, and the students' disinterest and ill-preparation for learning the languages were most problematic. On the other hand, the students thought that a lack of variety in teaching materials as well as insufficient amounts of teaching materials were problematic for them.

It was recommended that the number of students in class be reduced to 30, the teachers' foreign language proficiency and teaching ability be seriously and continuously improved, and means of encouraging students to practice using the foreign language outside of classroom be identified and implemented.

٩